

GFR10383616
ESS

Generální finanční ředitelství

Lazarská 15/7, 117 22 Praha 1

Odbor nefiskálních agend

nábř. Kpt. Jaroše 1000/7, 170 00 Praha 7

Č. j.: 103379/16/7500-30091-050277

Vyřizuje: [redacted] oddělení metodiky a koordinace správy odvodů

Tel.: [redacted]

E-mail: [redacted]

Všem finančním úřadům, vč. Specializovaného finančního úřadu
Odvolacímu finančnímu ředitelství

Metodický pokyn

**ke sjednocení postupu finančních úřadů ve věci stanovení odvodu za porušení
rozpočtové kázně u příspěvků poskytovaných na veřejně prospěšné práce nebo
společensky účelná pracovní místa na základě Dohod uzavřených mezi Úřadem práce
(poskytovatel) a příjemcem příspěvku**

V rámci jednání s Ministerstvem práce a sociálních věcí a v návaznosti na výsledky z nich vyplývající se Generální finanční ředitelství (dále jen „GFR“) s ohledem na nutnost jasného vymezení způsobu stanovení odvodů za porušení rozpočtové kázně u podmínek navázaných na výzvu k vrácení prostředků ze strany poskytovatele (Úřad práce) rozhodlo po posouzení variant řešení a jejich důsledků vydat Metodický pokyn za účelem sjednocení postupu finančních úřadů.

Důvodem pro vydání níže uvedeného stanoviska je problematický výklad některých ustanovení zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), v souvislosti se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „rozpočtová pravidla“), ve spojení s rozsudky krajských soudů a Nejvyššího správního soudu, dle kterých je finanční úřad povinen se nejen zabývat okolnostmi předmětného porušení, zohlednit částku skutečně poskytnutou, částku správně použitou, dosažení účelu apod.¹, ale také se zabývat důvody, které poskytovatele vedly k tomu, že požádal příjemce o vrácení prostředků a zda tato žádost byla oprávněná².

¹ Např. rozsudek NSS ze dne 11. června 2009, sp.zn. 7 Afs 107/2008, rozsudek NSS ze dne 26. září 2014, sp. zn. 2 As 106/2014. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

² Např. rozsudek NSS ze dne 11. listopadu 2010, sp. zn. 1 Afs 77/2010, rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 1. června 2016, sp. zn. 62 Af 34/2015-63. Dostupné z: <http://www.nssoud.cz>

Důvodem pro tento názor soudu je skutečnost, že nelze automaticky konstatovat porušení rozpočtové kázně ve smyslu zadržení prostředků, aniž by bylo napřed odpovězeno na otázku, zda byla výzva k vrácení učiněna po právu.

Vzhledem k tomu, že řešení této problematiky na základě výše uvedených jednání již obsahují Úřadem práce v současné době vydávané Dohody, GFR pokládá za vhodné analogicky upravit i postup pro Dohody vydané před zapracováním této problematiky.

Znění podmínek Dohod, kterých se stanovisko týká:

Vrácení příspěvku:

- 1) *Zaměstnavatel se zavazuje vrátit Úřadu práce vyplacený měsíční příspěvek nebo jeho poměrnou část, pokud mu byl poskytnut neprávem nebo ve vyšší částce, než za příslušný měsíc náležel, a to nejpozději do 30 kalendářních dnů ode dne, kdy tuto skutečnost zjistil nebo kdy převzal výzvu Úřadu práce k vrácení příspěvku. Toto ustanovení dohody se nevztahuje na případy, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně v důsledku nedodržení podmínek poskytnutí příspěvku uvedených v článku II.*
- 2) *Zaměstnavatel se zavazuje vrátit vyplacený měsíční příspěvek Úřadu práce, pokud hrubá mzda uvedená ve výkazu „Vyúčtování mzdových nákladů – SÚPM vyhrazené“ (dále jen „výkaz“) nebude zúčtována zaměstnanci k výplatě za tento příslušný měsíc a po zákonných srážkách vyplacena nejpozději v den doručení výkazu Úřadu práce a částka pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvádí z vyměřovacího základu zaměstnance, uvedená v tomto výkazu, nebude nejpozději v den doručení výkazu za tento příslušný měsíc Úřadu práce odvedena. Vrácení příspěvku bude provedeno ve lhůtě uvedené v bodě 1 tohoto článku dohody. (výše uvedený odstavec)*

Porušení rozpočtové kázně:

- 1) *Nedodržení podmínek poskytnutí příspěvku podle čl. II této dohody (příjemce, pracovník, období, povinnost oznámení skončení pracovního poměru dříve, účel – pozn. GFR) je porušením rozpočtové kázně podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně...*
- 2) *Nedodržení podmínek poskytnutí příspěvku uvedených v čl. II pod bodem 1, 2 a 4 (příjemce, pracovník, období, účel – pozn. GFR) této dohody bude postihováno odvodem za PRK podle § 44a odst. 4 písm. c) zákona...*
- 3) *Nedodržení podmínek poskytnutí příspěvku uvedených v čl. II pod bodem 3 (povinnost oznámení skončení pracovního poměru dříve) této dohody bude postihováno odvodem za PRK dle § 44a odst. 4 písm. b) RP..., a to 5% z celkové částky, v níž byla porušená rozpočtová kázeň.*
- 4) *Nevrácení příspěvku nebo jeho části podle článku VI (viz výše – pozn. GFR) této dohody je PRK podle § 44 odst. 1 písm. b) zákona... a bude postihováno odvodem podle § 44a odst. 4 písm. c)...*

Znění podmínek se může terminologicky dle účelu a data vydání jednotlivých Dohod lišit.

Pokud finanční úřad (dále jen „FÚ“) obdrží podnět Úřadu práce (dále jen „ÚP“) na podezření na porušení rozpočtové kázně spočívající v nesplnění povinnosti vrátit příspěvek či jeho část na výzvu Úřadu práce (dle výše uvedených podmínek), **FÚ se bude zabývat „oprávněností“ zasláné výzvy k vrácení ve smyslu toho, zda s ohledem na znění zákona o zaměstnanosti a zákona o rozpočtových pravidlech došlo k takovému**

porušení, které by ÚP opravňovalo k zaslání výzvy a požadování vrácení příslušné částky.

- FÚ automaticky nebude konstatovat porušení rozpočtové kázně podle ustanovení § 3 písm. f) zákona o rozpočtových pravidlech, resp. zadržení prostředků na základě nesplnění povinnosti dané výzvou;
- FÚ nejprve posoudí, zda byl příspěvek skutečně poskytnut neprávem nebo ve vyšší částce, než za příslušný měsíc náležel, s ohledem na účel poskytnutí příspěvku a znění zákona o zaměstnanosti, a dále s ohledem na den, kdy byl příspěvek skutečně poskytnut;
- FÚ zjistí, zda skutečnosti uváděné ve výkazu a předložené ÚP dle výše uvedené podmínky 2) Vrácení příspěvku byly pravdivé či nikoliv;
- v případě, že skutečnosti uvedené ve výkazu pravdivé nebyly, neznamená to, že byl ÚP automaticky oprávněn požadovat vrácení vyplaceného příspěvku zpět dle podmínky 2) Vrácení příspěvku. V tomto případě je nutno zjistit, zda k vyplacení mezd a uhrazení odvodů došlo před či až po proplacení příspěvku ÚP.
 - § 112 odst. 2 zákona o zaměstnanosti – *Příspěvek lze poskytnout až do výše **skutečně vynaložených** prostředků na mzdy nebo platy na zaměstnance umístěného na tyto práce, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance.*
 - § 113 odst. 5 zákona o zaměstnanosti – *Příspěvek na vyhrazení jednoho společensky účelného pracovního místa může být poskytován až do výše **vynaložených** prostředků na mzdy nebo platy na zaměstnance přijatého na vyhrazené pracovní místo, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance.*

Zákonná úprava, jak vyplývá z výše uvedených citací, podmiňuje vyplacení (poskytnutí) příspěvku úhradou mezd a odvodů, nikoliv vyhotovením výkazu. Shora uvedená podmínka 2) Vrácení příspěvku Dohod je tedy podstatně přísnější, než je zákonná úprava a jako k takové je k ní nutno při posuzování případného porušení rozpočtové kázně přistupovat. Tj., v případě že výplata mezd a zákonných odvodů bude provedena až po doručení výkazu ÚP (tj. nastanou skutečnosti uvedené v podmínce 2) Vrácení příspěvku), avšak nedojde k porušení § 112 odst. 2, resp. § 113 odst. 5 zákona o zaměstnanosti, tj. výplata mezd a zákonných odvodů bude provedena před proplacením příspěvku ÚP, účel zákonné úpravy je zachován a nejedná se tedy o takové pochybení příjemce příspěvku (poskytnutí příspěvku neprávem), které by mělo za následek povinnost odvodu za porušení rozpočtové kázně ve smyslu zákona o rozpočtových pravidlech.

- následně dle výše uvedených zjištění bude FÚ postupovat obdobně jako při aplikaci ustanovení § 44 odst. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlech, které umožňuje nápravu při ex-post financování, a vyčíslí jako částku oprávněně požadovanou k vrácení dle zaslání výzvy pouze tu část příspěvku, která byla příjemci poskytnuta v rozporu s údaji uvedenými ve výkazu, přičemž tento rozpor mezi výkazem a skutečností nebyl v době poskytnutí narovnan.

Ing. Bc. Zuzana Strnadová
ředitel odboru

Elektronicky podepsáno
15.07.2016
Ing. Bc. Zuzana Strnadová
ředitelka odboru